

PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2017 lapkritis Nr.101

„Aš nespėju sugauti dienos,
kai ji rudens virsta akimirka.
Pažadai apgaulingi šviesos –
jie taip greitai šešėliuos pasimeta.

Ir belieka trumpa valanda
iki liūdno tamsos atkeliavimo.
Nesustos, nepalauks niekada.
Trumpas lapkričio saulės gyvenimas...”

KVIEČIAME

Renginiai

Lapkričio 30 d. 13 val. Tauragnų krašto muziejuje – edukacinis užsiėmimas „Adventinio vainiko pyrimas“. Užsiėmimą ves Janė Šinkūnienė.

Gruodžio 2 d. 18 val. Meno mylėtojų šventė. Po oficialiosios dalies – Vestuvių muzikantų *vakaruška*. Dalyvauja „Skandalistai“, „Basi ant slenksčio“, „Rojaus paukščiukai“ ir kt.

Gruodžio 15 d. 14 val. Adventinė popietė. Dalyvaus Utenos dekanato dekanas, Tauragnų Šv. Jurgio bažnyčios administratorius Remigijus Kavaliauskas ir UKC sutartinių giedotojų grupė „Sėdauta“ (vadovė Dalia Magilienė)

Gruodžio 16 d. 19 val. Koncertas *Vitalija Katunskytė ir grupė*. Išankstinio bilieta kaina 5 Eur.

Gruodžio 30 d. 17 val. Senujų metų palydos. 2018 metų kalendorius!

Išsamesnė informacija – skelbimuose.

Lapkričio mėnesio jubiliejai Sveikiname!

*Tas mūsų laikas tyliai liejas,
Jis vaikšto gatvėm ir alėjom,
Pro uždaras ir praviras duris
Visur jis blaškės su mumis.*

*Ir lekia vėjo gūsiuos mūsų mintys,
Kad laiką esam padalinti...
(V. Dekšnys)*

50 metų jubiliejų švenčia
tauragniškęs **Audronė Vadišienė,**
Edita Abarienė ir Laimontas
Tumėnas iš Pilkenių;

60 metų sukanka tauragniškei
Danguolei Trimonienėi;

75-erių metų sukaktį pažymi
Antanas Šerys iš Šeimaties;

85 metai sukanka tauragniškei
Jadvygai Kamarauskienei;

Gražaus **90 metų** jubilėjaus sulaukė
Ona Čižienė iš Balčių.

Danguolė Trimonienė Romansų vakaras Tauragnuose

Rudeniškai lietingą spalio vakarą Tauragnų kultūros namų salėje vos tilpo visi romantinių žanrą pamėgę žiūrovai. Jau vienuolikti metai organizuojamas romantinių dainų vakaras „Po Tauragnų dangum“ kasmet sulaukia išskirtinio dėmesio, o salės erdvės tampa per

ankštos vis daugiau dalyvių bei žiūrovų sutraukiančiam renginiui.

Vakarą vedė motina (Valda Žebelenė) ir sūnus (Pranas Virvytis). Sūnus tarp gausaus būrio dainininkių ieškojo sau žmonos, bet sunku jam buvo rasti tą vienintelę, kai scenoje vienas po kito pasirodė labai saviti kolektyvai, o dainininkių moterų, kaip paprastai, buvo didžioji dalis. Taip ir liko be žmonos...

Pirmosios savo programą parodė tauragniškęs – moterų vokalinis ansamblis „Gelmė“ (vad. Vilma Valienė). Parinktas labai įvairus repertuaras, sustyguoti balsai, puiki dainuojančių nuotaika lėmė, kad dainos skambėjo tikrai puikiai ir įtaigiai.

Labai „šarmingą“ programą parodė retro grupė „Randevu“ iš Kauno (vad. Jūratė Svidinskienė), kuri atliko tarpukario romansų ir autorinių dainų. Atlikėjų apranga, išraiškingi šokio judesiai, kuriais buvo palydimos dainos, nukėlė susirinkusius į tarpukario Kauną, į restoraną „Metropolis“.

Moterų vokalinio ansamblio „Volungės“ iš Anykščių kultūros centro (vad. Jurgita Baldauskienė) dainų atlikimas tikrai atitiko ansamblio pavadinimą. Susibūręs prieš penkerius metus ansamblis džiugina visus širdingomis dainomis, kurių keletas skambėjo ir Tauragnuose.

Nebuvo abejingų ir klausantis keturių moterų iš Ignalinos rajono – vokalinio ansamblio „Vėtrungė“ (vad. Valentina Sinkevič). Emocingos romantinės dainos pakėrė susirinkusius ir būtent šis ansamblis surinko

daugiausia žiūrovų balsų.

Didžiulis atlikėjų būrys atvažiavo iš Ukmergės rajono Šventupės miestelio – romansinių dainų kolektyvas „Šventerečius“ (vad. Kazimieras Šermukšnis). Į sceną užlipo net šešiolika dainininkių ir muzikantų. Gana brandaus amžiaus kolektyvas žavėjo nuotaikingu, savitu atlikimu ir sulaukė gausių ovacijų.

Vakarą užbaigė Sudeikių skyriaus moterų vokalinis ansamblis „Sudeikiečių gaida“, vadovaujamas Audronės Misiukaitės. Kaimynai mums gerai pažįstami ir ne kartą girdėti, tačiau jų sidabrinių balsų niekada nepabosta klausytis. Ansamblis gražiai vainikavo visą romansų vakarą.

Scenoje Tauragnų moterų ansamblis

Salės vaizdas

Utenos KC metodininkė Giedrė Katinienė dėkojo renginio organizatoriams, o visiems kolektyvams įteikė padėkos raštus nuo Utenos KC direktorės Astos Motuzienės. Padėkos žodį tarė seniūnas Alvydas Danauskas. Visi kolektyvai buvo apdovanoti ir tauragniškių įsteigtais prizais.

Ačiū Atkočiūnų šeimai, Aldonai ir Stasiui Budreikoms, Onutei ir Broniui Katinams, Janei ir Vytautui Šinkūnams, Nijolei ir Rimantui Šuminams, Giedrei ir Romui Tubeliams, kurie įsteigė prizus kolektyvams. Ačiū Linai Paukštienei, kurios nuostabus karpinyš – žiūrovų prizas – iškeliavo į Ignalinos rajoną.

„Lai melodiją šią neša vėjas toli, lai suskamba jinai kiekvienoj širdy...“ – paskutinę dainą dainavo visi – ir atlikėjai, ir žiūrovai.

„Vėtrungė” žiurovams patiko labiausiai

Grupė „Randevu“ iš Kauno

Valda Žebelenė Po Seimo ir kalėjimo koridorius...

Visi labai gerai žino, kaip Tauragnų bendruomenės nariai mėgsta keliauti, o jeigu dar kelionė nemokama!.. Lapkričio 9-ąją Seimo nario Edmundo Pupinio kvietimu vykome į Vilnių aplankyti Lietuvos Respublikos Seimą ir Genocido aukų muziejų. Važiavome 37 keliauninkai: 11 mokinukų ir 26 tauragnišiai bei Maleckazemio kaimo gyventojai.

Gerokai pasikratę betonkeliu, jau 10 valandą buvome Seimo rūmuose, kur mus maloniai sutiko gerbiamas Edmundas Pupinis. Linksmi praėję kontrolę, buvome perduoti gidei, kadangi Seimo narys turėjo dalyvauti posėdyje. Nors kai kas iš mūsų jau lankėmės Seime Mildos Petrauskienės kvietimu, bet vis tiek buvo įdomu iš naujo susipažinti su I, II, III rūmais, išgirsti apie Seimo darbą. Kadangi su mumis buvo mokinukai, tai gidė labai išsamiai ir suprantamai pasakojo apie Seimo darbą. Stebėjome Seimo posėdį, kaip priimami įstatymai. Aplankėme senąją posėdžių salę, kur 1990 m. kovo 11-ąją buvo paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė. Dabar visada šioje salėje duoda priesaiką naujai išrinkti Seimo nariai. Lankėmės Algirdo–Mykolo Brazausko, arba Baltojoje, salėje, Konstitucijos salėje. Pastarojoje priimamos užsienio delegacijos. Visur galėjome pasėdėti patogiuose krėsluose, nusifotografuoti. Kai ekskursija po rūmus baigėsi, su mumis bendravo Edmundo Pupinio padėjėjas Mindaugas Ramelis, jaunas uteniškis vaikinai. Pertraukėlės tarp įstatymų priėmimo metu atskubėjęs Edmundas Pupinis papasakojo apie Seimo darbą. Turėjome galimybę pabendrauti su TS-LKD partijos pirmininku Gabrieliu Landsbergiu. Paskui buvome pakviesti išgerti kavos ar arbatos ir pasivašinti saldumynais. Šiltas susitikimas baigėsi. Įteikę naminės duonos kepalą, padėkoję už įdomų susitikimą, atsisvei-

kinome su Edmundu Pupiniu ir lydimi jo padėjėjo Mindaugo Ramelio patraukėme į Genocido aukų muziejų.

Muziejus paliko labai slogų įspūdį (ypač po Seimo rūmų!). Lydimi gido, nusileidome į požemį. Gidas papasakojo, kad pastatas pastatytas 1899 metais ir buvo skirtas Vilniaus gubernijos teismams, tačiau lietuvių tautai netapo teisingumo simboliu. 1899–1915 metais čia buvo Rusijos imperijos Vilniaus gubernijos teismo rūmai. 1915–1918 metais įsikūrė vokiečių okupacinės valdžios įstaigos. 1918 m. lapkričio–gruodžio mėn. – Lietuvos kariuomenės savanorių šaukimo punktas, Vilniaus miesto komendantūra. 1919 m. sausis–balandis – bolševikinės V. Kapsuko vyriausybės komisariatai, revoliucinis tribunolas. Vos įsikūrusi Lietuvos kariuomenė neįstengė apginti Vilniaus nuo puolančių bolševikų, remiamų Raudonosios Armijos. Rytinės Lietuvos teritorijos dalyje keliems mėnesiams įkuriamą vadinamoji Lietuvos sovietų respublika. 1920–1939 metais šiame pastate veikia lenkų okupacinės valdžios teismai. Iki pat 1939 metų rudens čia buvo Vilniaus vaivadijos teismas. 1940 m. ruduo–1941 m. birželis – NKVD Vilniaus valdyba, jos tardymo kalėjimas, o nuo 1941 m. pavasario – ir NKGB. 1941–1944 metais įsikūrė vokiečių slaptosios saugumo policijos (gestapo) ir SD būstinė ir jos kalėjimas, Vilniaus ypatingojo būrio, vykdžiusio akcijas prieš žydus ir kt. gyventojus, kareivinės. Nacių okupacijos laikotarpiu buvo nužudyta apie 200 tūkstančių žydų. Nuo nacių nukentėjo per 45 tūkstančius kitų tautybių žmonių. 1944–1991 m. – NKGB (MGB, KGB) Lietuvos SSR padalinys ir vidaus kalėjimas, 1959 metais pavadintas tardymo izo-

liatoriumi. Dabar pastatė įsikūręs Genocido aukų muziejus, Lietuvos ypatingasis archyvas, kuriame saugomi buvusio KGB archyvo dokumentai, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras ir teismai.

Tauragniškių grupė su Seimo nariu Edmundu Pupiniu

Požemyje esantis kalėjimas jo veikimo metu buvo ne kartą perdažomas, remontuojamas. Atidengta net 18 dažų sluoksnių. Buvo daugiau nei 50 kamerų. 1964 metais liko 23, o vėliau – 19. Pirmiausia nuteistasis patekdavo į boksą, 1,6 kvadratinio metro patalpą, kur stovėdamas turėjo laukti, kol bus sutvarkyti dokumentai. Fotografavimo ir pirštų antspaudų ėmimo kambaryje buvo užvedama asmens kortelė, surašomi duomenys apie suimtąjį, nufotografuojama. Suimtas patekdavo į kamerą-vienutę. Pokario metais joje kalėdavo 15 žmonių. Nebuvo jokių baldų. Gulėdavo ant cementinių grindų, pasitiesę kokią savo rūbą. Į tualetą vesdavo tik kartą per parą. Kampe stovėjo metalinis indas gamtiniams reikalams atlikti. Jį išnešdavo irgi tik kartą per parą. Kaliniai turėjo kęsti smarvę. Vesdavo į dušą, bet ir ten per akutę akylai kalinį stebėdavo. Visą parą kameroje degdavo šviesa. Nuo 7 iki 22 valandos negalima buvo miegoti, pasnausti. Jei pamatydavo snaudžiantį, bausdavo karceriu. Labai baisus buvo vandens karceris, kur nuteistasis turėjo stovėti ant tokio paaukštinto, iškilusio virš prileisto vandens. Jei užmigdavo, įgriūdavo į tą vandenį, sušlapdavo, sušaldavo. Taip stengėsi palaužti nuteistojo dvasią. Ne ką maloniau būdavo patekus į minkštąją kamerą. Sienos ir durys padengtos storu izoliaciniu sluoksniu, nepraleidžiančios garso. Gale kameros pritaisyti tramdomieji marškiniai. Neįsivaizduoju, kaip dvasiškai tvirti turėjo būti kaliniai, kad nepalūžtų, neišduotų draugų.

Požemyje matėme įrengtą budėtojo kabinetą, sargybos kambarį. Kameroje Nr. 5 stovi maišais susmulkintų dokumentų. Daug dokumentų buvo sunaikinta ar išvežta į Rusiją, bet vis tiek dar liko apie 200 tūkstančių tomų, saugomų ypatingam archyve.

Kameroje Nr. 9 atkurtas septintojo – devintojo dešimtamečio vaizdas. Čia buvo kalinami kitaminčiai, kovotojai dėl žmogaus teisių. Kaliniai gaudavo šiokią tokią antklodę, pagalvę, patalynę, indus. Jau buvo lovos ir spintelės. Veikė

biblioteka, kur galėjo pasiimti skaityti knygų. Kameroje Nr. 11 veikia parodėlė „DIEVUI IR TĖVYNEI“, skirta represuotiems Lietuvos katalikų bažnyčios dvasininkams. Sovietinės okupacijos metais buvo represuota apie 20 procentų dvasininkų, apie 30 procentų buvo operatyvinėje įskaitoje. Labai sukrėtė apsilankymas šaudymo kameroje, kur buvo nužudyta daugiau kaip 1000 žmonių. Nužudytųjų kūnai buvo sukraunami sandėliuke ir vėliau sunkvežimiu slapta išvežami palaidoti į Tuskulėnus ar kur nors kitur netoli Vilniaus. Požemio koridoriaus gale yra 2000 metais įsigytas eksponatas – Lukiškių kalėjimo kameros durys, kurios tarsi simbolizuoja tolesnį suimtųjų kelią į sovietinius kalėjimus ir gulago lagerius.

Apsilankymas požemyje sukrėtė iki sielos gelmių ir suteikė daugybę minčių apmąstymams. Kaip gerai, kad gyvename Nepriklausomoje Lietuvoje ir nebesusiduriame su tokiomis baisybėmis. Pacituosiu Laimutės Jauniškienės žodžius: „Dabartiniais nusikaltėliams reikia sudaryti tokias kalėjimo sąlygas, kaip pokaryje. Tikrai sumažėtų nusikaltimų.“ Ką gi, gyvename demokratinėje valstybėje...

Baigdama noriu visų keliavusių vardu nuoširdžiai padėkoti Seimo nariui Edmundui Pupiniui už tokią įdomią ir įsimintiną ekskursiją.

Seime – Tauragnų ateitis

Nijolė Šuminienė

Mokymosi galia ir žavesys Tauragnuose

2017 m. lapkričio 20-26 d.
Lietuvos suaugusiųjų švietimo
asociacija pakvietė švietimo, kultūros

ir meno, verslo įstaigas, institucijas, organizacijas ir visus suaugusius kurti mokymosi šventę – aštuonioliktąją suaugusių mokymosi savaitę „Mokymosi galia ir žavesys“. Buvo rekomenduojama kalbėti apie mokymąsi ir mokytis ant visų Lietuvos piliakalnių, gėrėtis tautinio kostiumo spalvomis, propaguoti sportą ir sveiką gyvenimo būdą.

2017 metais Mokymosi savaitės atidarymo renginys vyko Utenos A. ir M. Miškinų viešojoje bibliotekoje. Iš Utenos renginiai pasklido po įvairiausių Lietuvos kampelių. Noras ieškoti mokymosi žavesio, būti, gyventi ir veikti kartu neaplenkė ir Tauragnų. Tauragnų biblioteka pakvietė seniūnijos gyventojus aktyviai praleisti popietę. Dalyviai nužygiavo su šiaurietiško ėjimo lazdomis apie 10 km. maršrutu Tauragnai – Taurapolis – Tauragnai.

Žygiui pasiruošusios

Taurapilio piliakalnio papėdėje visus pasitiko Tauragnų krašto muziejaus muziejininkė Gražina Grašienė. Iš tolo kvepėjo laužo dūmai, garavo puodas, kupinas Gražinos darže užaugintų daržovių. Edukacinio užsiėmimo „Sveikata iš gamtos“ metu pasidalinome mintimis apie daržovių naudą mūsų organizmui, pasidalinę į dvi komandas, stengėmės kuo greičiau atlikti muziejininkės pateiktas užduotis.

Laužo liepsna, sveikuoliškas troškinys, puikus oras dar labiau pakylėjo visų dalyvių nuotaiką. Nors grįžome į Tauragnus jau sutemus, bet kupini energijos ir ryžto ateityje įveikti dar didesnius atstumus.

Apie renginius trumpai

Spalio 27 dieną Tauragnų kultūros namuose vyko gamtosuginis renginys „Inkilai ir jų gyventojai“. Seniūnijos įgyvendintą gamtosuginės veiklos projektą „Mūsų mažieji draugai. Padėkime“ pristatė seniūnas Alvydas Danauskas (matote **nuotr.**). Savo žiniomis dalijosi Aukštaitijos nacionalinio parko mokslinis

darbuotojas, knygų apie gamtą autorius, biologas dr. Bronius Šablevičius, ornitologas Laimonas Šniaukšta, miškininkas, gamtos fotografas Mindaugas Ilčiukas, miškininkas Kęstutis Danauskas. Sutartinės giedoto Inga Motiejūnienė, Lina Grinskienė ir Milda Vėgėlienė.

Lapkričio 11 d. Tauragnų skyriaus kapela „Tauragna“ dalyvavo Kuktiškėsė vykusiame kapelių šventėje. Žiūrovai iš šešių kapelių rinko šauniausią. Ja tapo tauragniškiai. Sveikiname! Kapelai vadovauja Vilma Valienė.

Lapkričio mėnesį Tauragnų kultūros namuose jau tris kartus vyko edukaciniai užsiėmimai „Tapyba ant šilko“. Tapyti ant šilko tauragniškės mokė uteniškė Jovita Paukštytė. Projektą „Kiekvienas žmogus yra kūrėjas“ remia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Lapkričio 24 dieną Tauragnų mokinukai dailės pamokos metu iš gamtinės medžiagos pynė Adventinius vainikus. Jiems talkino trečiokės Justės

Palskytės mama Ramunė. **Nuotraukoje:** jau su Advento vainikais.

Bronė Juknevičienė.

Gyventi atvira širdimi

Šiandien mūsų laikraštyje svečiuojasi žmogus, kurį daug kas gerai pažįsta, nes čia gimė ir augo, mokėsi, augino vaikus. Aktyvi bendruomenės gyvenime, visada besišypsanti, mokanti bendrauti ir su jaunu, ir su senu. O dabar ją dar daugiau žmonių pažįsta, nes ji dirba labai reikalingą darbą. Kalbėdama su **Rita Pundzienė** dar kartą įsitikinau, kad kuo daugiau gerų emocijų, pozityvaus nusiteikimo kitų žmonių atžvilgiu, tuo lengviau galima dorotis su gyvenimo negandomis. Nuo to ir pradėjau pokalbį su Rita.

Ar sutinki, kad esi džiugus žmogus, atrodo, kad apie nieką blogai negalvoji ir nekalbi? Kas džiugaus ir gero tavo gyvenime? Sudėtingas pirmas klausimas, nemoku apie save kalbėti. Gal taip Dievulio duota, tokia prigimtis, o gal paveldėjau iš savo tėtės. Man viskas miela! Užaugo geri vaikai, džiaugiuosi jais. Dukra Jurgita gyvena ir dirba Švedijoje, ten sukūrė šeimą. Ji dirba švedų įmonėje, telefonu konsultuoja švedus pensininkus jiems rūpimais klausimais. Manau, kad mergaitei pasisekė. Jurgita Vilniuje lankė švedų kalbos kursus, po pusmečio išvažiavo į Švediją, nes reikėjo tobulinti kalbos įgūdžius. Rado žmogų, kuris labai padėjo, o vėliau jis tapo Jurgitos vyru. Jau treji metai, kai Švedijoje. Nejaučiu, kad toli nuo manęs, nes puikiai bendrauju ir su dukros vyru. Kiekvieną sykį, kai Jurgita važiuodavo į komandiruotes į Švediją, o dabar jau ir iš ten į Lietuvą, atveždavo man tokius magnetukus – briedžiukus, švedams jie reiškia tą patį, ką mums gandrai. Suskaičiavau, kad briedžiukų jau turiu vienuolika. Sūnus Vidmantas gyvena ir dirba Vilniuje nekilnojamojo turto brokeriu. Man pačiai nelabai pasisekė gyvenime, nes iširo šeima. Kai skyriaisi, buvo nelengva, bet dabar viskas sugrįžo į savo vėžes. Vaikų gyvenimai *sutvarkyti*, man gera tarp žmonių, dirbu, viskas gerai. Kaip pavyko? (Rita nusijuokė, pastaba autorės). Alkoholio nevartoju, tai reikėjo ieškoti kitų išeičių. Neslėpsiu, tikrai buvo labai sunku, bet ėmiausi darbo – tvarkyti namų aplinką. Ir susitvarkiau – pas mane dabar gražu! Kai mirė mama, vėl buvo sunkus gyvenimo tarpas. Dabar atėjo tas

laikas, kai viskas vėl gerai.

Turiu darbą (įdarbino Socialinių paslaugų centras) – keturias valandas kiekvieną darbo dieną slaugau neįgalų žmogų, sėdintį invalido vežimėlyje. Jis neįgalus jau 30 metų, buvimas kiekvieną dieną šalia išsekintų kiekvieną. Jo artimas žmogus tiesiog pavargo. Aš nors tas keturias valandas galiu leisti jai pailsėti, atitrūkti nuo kasdienių rūpesčių. O tas žmogus džiaugiasi mano atėjimu, sako: „Vis šviežias žmogus“. Jis pats linksmas, norintis bendrauti. O nuo dvyliktos iki septynioliktos valandos dirbu pagal Tauragnų bendruomenės projektą (Utenos r. savivaldybės socialinių paslaugų plėtros ir kokybės gerinimo programa, pastaba autorės) – nuo rugsėjo mėnesio prižiūriu dešimt (penkis miestelyje ir penkis kaime) senyvo amžiaus žmones, kuriems reikia pagalbos: atnešti vandens ir malkų, nupirkti maisto, vaistų, kitaip padėti. Su seniūnijos socialine darbuotoja Inga peržiūrėjome gyventojų sąrašus: kurie vieniši, kurių jau amžius gražus nugyventas, tada važiuoju pas juos, klausėm, ar reikalinga pagalba. Kai kurie neturi artimųjų, pas kai kuruos tik savaitgaliais vaikai atvažiuoja. Žinau jų norus, jie manęs labai laukia. Tie *žmogučiai* (taip Rita švelniai vadina savo globotinius, pastaba autorės) nori ir pabendrauti, o man tas labai patinka. Mums ir susirinkime sakė, kad ne visi tokį darbą gali dirbti. Prisimenu pirmą savo darbo dieną – seimiu iš šulinio vandenį, kibiras nutrūko ir įkrito vidun. Sakau močiutei: „Ot tai pridirbau, lyg pirmą kartą vandenį semčiau!“. Močiutė nė kiek nepyko, nuramino, kad atvažiuos giminės ir sutvarkys. Daugiau jokių nesmagumų nebuvo. Man su mano *žmogučiais* gera, manau, kad ir jiems su manimi. Kol kas tokia paslauga numatyta tik iki metų pabaigos. Sužinojusios, kad kitais metais galime nebesusitikti, kai kurios močiutės sako neįsivaizduojančios, kaip reikės pačioms susitvarkyti. Su Danguole (Danguolė Trimonienė, bendruomenės pirmininkė, pastaba autorės) tikimės, kad projektas bus pratęstas ir kitais metais, nes tokia paslauga labai reikalinga. Žmonės nori gyventi savo namuose, jiems įprastoje aplinkoje. Žinau, kad ir vyriausybės planai tokie – pagalba į namus, kad mažiau būtų senelių namų.

Žinau, kad turi dar vieną mielą darbą – kepi labai skanią duoną. Kai dar mama sveika buvo, matydavau, kaip ji kepa duoną.

Užsirašiau, ir tie mano užrašai labai ilgai gulėjo neatversti. Plyta ir duonkepis pečius namuose stovėjo, tik jau suirę, nes ne tik duona kepama buvo, bet ir gyvuliams ėdalas verdamas, taigi apibėgę visur, *apkupėję*. Viską išverčiau ir pasistačiau iš naujo. Mano specialybė tai virėja! Labai traukė *prie maisto*. Radau internete, kas daro duonkubilius, užsisakiau, iš Anykščių parsivežiau. Ir ližę gavau. Duonkepis pečius yra, tai reikia pabandyti ir kepti! Bandžiau gal metus, juk niekas nieko nepapasakojo, kaip reikia daryti, kad tikra, ruginė, naminė duona pavyktų. Gal pavyko, nes valgytojų turiu: draugai, giminės, mano globojamos močiutės. Prie duonos reikia eiti tik su nuotaika, geromis emocijomis. Tik tada pavyksta. Duonai reikia meilės ir... sveikatos. Išminkyti duonelę nelengva. Bet labai gera, kai pamatai rezultatą. Ir žinių reikia, kada jau gali minkyti. Duonai man reikia trijų parų. Dar man labai gera, kad atgaivinau duonos kepimą. Kažin, ar kas mūsų krašte dar kepa. Kepdavo Aldutės Tartilienės mama. Vienu kartu pečių iškepu tris kepalus ruginės duonos po keturis kilogramus. Kepu ir baltą kvietinę, jos kepaliukai gerokai mažesni. Utenos miesto šventei iškepiu aštuoniolika baltos kvietinės ir devynis kepalus ruginės duonos. Neturėjau kada ir skarytės nusirišti – nepriekpsi gi iš anksto, susens.

O kokie rūpesčiai, negerumai tavo gyvenime? Dažno žmogaus gyvenime jų pilna, susitikus tik apie bėdas ir kalba. Koks gali būti negerumas ir rūpestis? Nesuprantu. Tikrai nesuprantu! Diena taip greit prabėga! Rūpesčiai kasdieniniai, keliesi penktą valandą, susitvarkai, tada į darbą, grįžti, vėl dirbi kasdienius buitinius darbus namuose. Bet ar tai rūpesčiai? Sunku buvo, kai mama sirgo. Va tada buvo rūpesčiai, ir paverkdavau. O dabar nesu vieniša, turiu didžiausią ramstį ir pagalbą, nes viena kaime prapulčiau. Turiu su kuo dalintis gyvenimu. Miško turiu pasisodinus, žemės turiu, darbo yra, bet su viskuo susitvarkom. Vaikai siūlosi padėti materialiai, bet man nereikia, aš dirbu. Tuoj Kalėdos, suvažiuos vaikai, ruošim siurprizus, sėsime prie Kūčių stalo. Net šiurpuliukai perbėgo, kaip bus gera... Ir mano globojamos močiutės

jau klausia, kada kepsiu kūčiukus, nes ir joms reikės.

Kokia tavo didžiausia svajonė? Rita labai nustebo, sako, kad net nepagalvojo apie tai. Pasidžiaugė, kad dukra laukiasi, o jai pačiai kitais metais bus penkiasdešimt, tai teks skristi į Švediją. Tik bijo, kalbos nemoka, nėra skridusi. „Bet gal tai ne svajonė, tik ateities planai?“ – suabejojo Rita.

Dar mano gyvenime yra dainos. Praeis tas metų gedulas, jei priims – vėl grįšiu į ansamblį. – „Ar tau gera dainuoti?“ – paklausiau. „O ar nesimato?“ – vėl su šypsena perklausė Rita.

Savo seneliams nori palinkėti sveikatos – didžiausio turto, kurio jiems reikia. O visiems kitiems – stiprybės, neliūdėti, nes nereikia užsidaryti liūdesyje ir galvoti, kad blogai, kad nesiseka. Visada galima rasti gerų dalykų savo gyvenime, aplink, visur – nes negali būti vien tik blogai. Džiaugtis tuo, ką turi. Nes aš tuo džiaugiuosi, nors ir neturiu nieko per daug.

Ačiū Ritai už malonų bendravimą ir nuoširdumą, teigiamas emocijas, kurių mums visiems taip reikia.

----- Tęsiame rubriką „Iš pageltusių spaudos puslapių“

„Lenino keliu“, 1974 m. liepos 16 d.

Balys Blažys prieš penkiolika metų sėdo už automašinos vairo. Per tą laiką pravažiauta tūkstančiai kilometrų. „Tvarkingas, drausmingas darbe“ – taip jį charakterizuoja Tauragnų kolūkio pirmininkas A. Driukas. B. Blažio rūpestingai prižiūrima automašina dirba be sutrikimų.

Dabar šį Tauragnų kolūkio vairuotoją sutiksi šienapjūtės baruose. Prasidės derliaus nuėmimas – jis gabens nuo kombainų grūdus, atliks kitas užduotis.

Nuotraukoje: B. Blažys

Vyt. Kalasausko nuotr..

„Lenino keliu“, 1975 m.

Gegužės 27 d.

Piktžolė – ne draugas

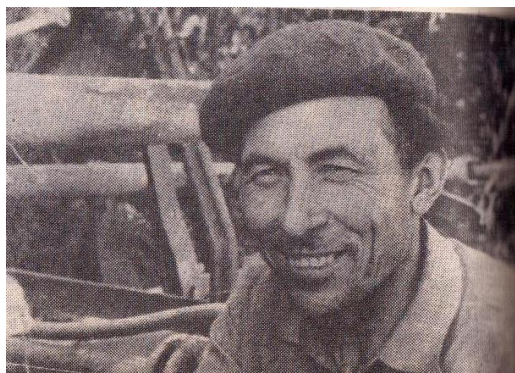
Dar ne visuose plotuose Tauragnų kolūkyje dygsta bulvės, tačiau piktžolės nelaukia. Jos pina savo tinklą ir ruošiasi apnarplioti pasėlį.

– Bulvių plotai dideli, beveik 60 hektarų. Sunku laiku ir spėti, bet neleisim derliaus skriausti, – kalba kolūkio agronomas Bronius Gegys.

Iš tiesų mechanizatoriai Jonas Jočys, Juozas Bilaišis, Jonas Znieba akėja pasėlius. Kur jų darbuotasi, ten dirva švari, išversti į paviršių piktžolių daigai sunyko saulėje. Tačiau vyrams darbo daug. Piktžolės kelia galvas visur.

Į darbą paleisti ir du purkštuvai. Bet mechanizatoriai Jonas Vaišnora ir Jonas Kulakauskas dar mažai su jais apvažiavo dirvų.

Ūkio agronomas Bronius Gegys aprodęs laukus nenorėjo stabtelėti nė prie vienos kolūkiečių sodybos. Čia tik-

ri piktžolių daigynai. Ne geresnį vaizdą pamatėme ir pačiame Tauragnų miestelyje. Kiekviename kieme ištisi piktžolynai. Prie pat kolūkio kontoros auga dilgėlės.

Apie piktžolių globotojus priminėme apylinkės tarybos vykdomojo komiteto pirmininkui V. Atkočiui.

– Atidaviau įspėjimus kolūkio agronomui. Jis kai kam įteiks.

Tačiau nuo to nė kiek negeriau. Pienės jau spėjo nužydėti ir sėklas išplatinti. Vienas kolūkio agronomas su piktžolių globotojais neprikovos. Juk prie apylinkės tarybos įkurta visuomeninė inspekcija kovai su augalų ligomis ir piktžolėmis. Jos penki nariai nieko šiemet nenuveikė, net nebuvo susirinkę pasitarti.

Piktžolių jėgą reikia pakirsti visų pastangomis. Tada galėsime gėrėtis švariais pasėliais, gražia aplinka.

Br. Pernavienė, Žemės ūkio valdybos vyr. agronomė

D. Čepukas („L.k.“ koresp.)

Liepos 3 d.

Sandėlininkas Stasys Virvytis – didelių gėrybių šeimininkas. Jo priežiūroje Piliakalnio kolūkio grūdai, mineralinės trąšos, statybinės medžiagos. Jis aprūpina fermas miltai. Visur Stasys suspėja, visur pas jį tvarka. Dabar jo svarbiausias rūpestis – gerai paruošti sandėlius būsimam derliui.

Kupriūno nuotr.

Juožą Leleivą tauragniečiai pažįsta ne tik kaip darbščiausią, bet ir žingeidų naujovėms mechanizatorių. Nepasitenkindamas pirmos klasės traktorininko žiniomis, jis šiemet baigė trijų mėnesių kvalifikacijos kėlimo kursus, kur susipažino su šiuolaikine žemės ūkio technika.

Grįžęs iš kursų Juozas gerai padirbėjo ruošiant pašarus. Per didįjį darbymetį jam teko skusti ražienas, ruošti žemę žiemkenčiams.

Nuotraukoje kairėje – J. Leleiva. Vyt. Kalasausko nuotr.

Birželio 14 d.

Gražioje gyvenvietėje

Tokių gyvenviečių, kaip Tauragnai, rajone reta. Čia įsikurti traukia gražūs ežerai, įdomios apylinkės. Šiemet Taura-

gnų gyvenvietėje link Pilkėnių pradėjo augti net penkiolika namų. Kolūkyje sudaryta meistrų brigada, kuri šiuo metu ir stato mechanizatoriui A. Jauniškiui namą. Kyla taip pat gyvulių augintojo J. Vaškėlio, mechanizatorių B. Kunicko, J. Zniebos, P. Meidaus ir kitų mūrinukai. Šiais metais įkurtuves naujuose namuose numato atšvęsti šešios žemdirbių šeimos.

D. Pasartis

In memoriam

Algimantas Bartkevičius

1931-03-16 – 2017-11-08

Į amžino poilsio vietą tauragniškaiai palydėjo Algimantą Bartkevičių, žmogų, daug nusipelnusį šitam kraštui, žinomą ir Lietuvos gydytojų tarpe.

Algimantas Bartkevičius gimė 1931 metais kovo 16 d. Kretingoje. Gimnazijos baigti nespėjo, nes būdamas tik 17 metų kartu su šeima 1948 metais gegužės mėnesį buvo išvežtas į Sibirą. Tremtyje Irkutske išbuvo 10 metų, dirbo miške, kirto medžius. To meto išgyvenimai sudėti į atsiminimų knygelę „O visgi nesulaužė“ (2005 m.). Tremtis nepalaužė A. Bartkevičiaus, nenuslopino jo noro mokytis. Irkutske jis mokėsi suaugusių neakivaizdinėje vidurinėje mokykloje, vėliau studijavo Irkutsko medicinos instituto gydomosios specialybės fakultete. 1958 m. grįžęs į Lietuvą toliau mokėsi Vilniaus valstybinio universiteto medicinos fa-

Kovo 25 d.

Kas pasirūpins?

Anksčiau žybinio kelio ruožas Vaišnoriškės – Šuminai daugiausia buvo reikalingas vietiniams gyventojams bei medkirčiams gabenant miško medžiagą. Dabar šis keliukas Nacionalinio parko ribose ir jo reikšmė padidėjo, nes pravažiuoja nemažai ekskursijų. Esant intensyvesniam transporto judėjimui, ir taip jau nepagirtinos kokybės ruožas dar labiau pablogėjo: išmušta duobės, nelygumai. Pravažiuoti juo tikras vargas. O reikėtų užvežti žvyro, jį paskleisti, ir pravažiavimas būtų geresnis. Kas gi tuo pasirūpins? Atrodo, iniciatyvos turėtų imtis Utenos miško pramonės darbuotojai su kolegomis iš kaimyninio Ignalinos rajono.

T. Rimaitis

kultete. 1961-1972 m. dirbo chirurgo Pabradėje. 1971 m. apgynė medicinos mokslų disertaciją. 1972-1976 metais – chirurgas, traumatologinio skyriaus vedėjas Utenoje. Vėliau – Vilniaus kraujo perpilimo stoties gydytojas, vyr. gydytojo pavaduotojas, Santariškių ligoninės gravitacinės kraujo chirurgijos centro vedėjas. 1993-1998 m. – Tauragnų ambulatorijos chirurgas, nuo 1998 m. dirbo Utenos ligoninėje transfuziologu. Algimantui Bartkevičiui suteiktos II chirurgo, aukščiausia transfuziologo, I sveikatos apsaugos organizatoriaus kategorijos. Buvo Transfuziologų-hematologų mokslinės draugijos pirmininko pavaduotojas, vėliau – pirmininkas. 2005 m. Algimantui Bartkevičiui suteiktas Nusipelnusio Lietuvos gydytojo vardas. 2013 metais gydytojas išleido knygelę „Ir vėl apie stafilokoką: stafilokokinių ligų sėkmingo gydymo 50-ties metų praktinės patirties apžvalga“. Tokie faktai. Už jų slypi nepaprastai tauri asmenybė.

Tauragniškaiai artimiau su Algimantu Bartkevičium susipažino daugiau nei prieš 20 metų, kai jis su žmona apsigyveno Sėlės kaime. Gydytojas iškart įsiliejo į miestelio žmonių tarpą, tapo artimas daugeliui tauragniškių. Jis buvo didelės erudicijos žmogus, o kartu paprastas ir nuoširdus, mokantis išklausyti, padėti ir pradžiuginti kiekvieną. Gydytojas niekada negailėjo gero žodžio, patarimų, vargu, ar suskaičiuotume visus, kam jis yra padėjęs. Tai buvo ir nepaprastai gyvybinga asmenybė, mes nematėme jo prastai nusiteikuso, nuo visokių negandų jis gynėsi humoru, linksmais anekdotais. Jis pats yra sakęs, kad žalingiausias jo įprotis – juokauti. A. Bartkevičius mokėjo rasti kalbą ir su mažu, ir su senu, buvo aktyvus bendruomenės narys, nuolatinis renginių, bibliotekos lankytojas.

Už ypatingus nuopelnus ir indėlį į Tauragnų krašto švietimo, sveikatos apsaugos ir visuomenės gyvenimą 2005 m. Algimantui Bartkevičiui suteiktas Tauragnų krašto garbės piliečio vardas.

Ši netektis palietė daug tauragniškių. Reiškiamame nuoširdžią užuojautą A. Bartkevičiaus žmonai, vaikams, visiems artimiesiems. Algimantas Bartkevičius išėjo, bet liko Jo nuoširdumas ir optimizmas, nesavanaudiška meilė žmonėms.

Tauragnų bendruomenė

AKTUALU

(informacija iš www.tauragnai.eu)INFORMACIJA VALSTYBINĖS ŽEMĖS
NUOMOS MOKESČIO MOKĖTOJAMS

Primename, kad valstybinės žemės nuomos mokestis turėjo būti sumokėtas iki 2017 metų lapkričio 15 dienos. Laiku nesumokėjus žemės nuomos mokesčio, pradedami skaičiuoti delspinigiai Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymo nustatyta tvarka.

Asmenys, kurie naudojami valstybine žeme, bet yra pakeitę ar visai nedeklaravę gyvenamosios vietos ir negavę žemės nuomos mokesčio deklaracijų, nedelsdami turi kreiptis į Utenos rajono savivaldybės administraciją, Turto valdymo skyrių, 321 kab. arba skambinti tel. 8 389 43535, 8 389 64031 ir informuoti specialistus.

Valstybinės žemės nuomos mokestį galima sumokėti bankuose, pašto skyriuose, „Perlo“ terminaluose, spaudos kioskuose, kitose mokėjimus priimančiose įstaigose.

Pažymėtina, jog mokėdami žemės nuomos mokestį už kitą asmenį, gyventojai turėtų nepamiršti nurodyti žemės nuomininko duomenų – vardo, pavardės ir asmens kodo.

**Taryba patvirtino atnaujintą vienkartinį
pašalpų iš Utenos rajono savivaldybės
biudžeto skyrimo tvarkos aprašą**

2017 m. spalio 26 d. Utenos rajono savivaldybės Taryba sprendimu patvirtintas Vienkartinį pašalpų iš Utenos rajono savivaldybės biudžeto skyrimo tvarkos aprašas, kuriuo užtikrinamas gyventojų atskirties mažinimas, sklandesnis darbo organizavimas ir racionalesnis lėšų naudojimas. Sprendimo projekte buvo patikslintos klientų, besikreipiančių dėl vienkartinės pašalpos, prašymų ir dokumentų pateikimo, skyrimo sąlygų, nagrinėjimo, sprendimo priėmimo bei pašalpos išmokėjimo tvarkos procedūros, nustatyta atsakomybės ir kontrolės tvarka. Taip pat patvirtinta prašymo dėl vienkartinės pašalpos skyrimo ir informacinio lapelio formos. Vienkartinė pašalpa skiriama siekiant padėti sudaryti būtiniausias gyvenimo sąlygas asmenims (šeimoms), kurių darbo, socialinio draudimo ir kitokios pajamos dėl objektyvių, nuo jų nepriklausančių priežasčių yra nepa-

kankamos, kad jie (jos) galėtų pasirūpinti savimi.

Būtina žinoti. Asmuo, pateikęs prašymą vienkartinei pašalpai gauti, trūkstamus dokumentus privalo pateikti ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo pateikimo dienos.

Asmuo, pateikęs prašymą vienkartinei pašalpai gauti, privalo sudaryti galimybes patikrinti buitį ir gyvenimo sąlygas.

Bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui, patyrusiems socialinę riziką, vienkartinė pašalpa, gali būti teikiama pasirenkant ir derinant vienkartinės pašalpos teikimo formą (formas) (pinigais ir (ar) nepinigine forma).

**Neprisijungusiųjų prie vandentiekio ir nuotekų tinklų
laukia griežta kontrolė, komisijos patikrinimai,
baudos.**

Utenos rajono savivaldybė, ieškodama būdų, kaip paskatinti gyventojus prisijungti prie minėtų tinklų, surengė pasitarimą ir pakvietė į jį atsakingų už prisijungimą instancijų atstovus.

Pasitarime buvo kalbama apie griežtą nesijungiančių prie tinklų gyventojų kontrolę, būtinybę nustatyti priežastis, kodėl gyventojai nesijungia prie minėtų tinklų, išsiaiškinti, ar gyventojai turi nuotekų išvežimo sutartis su nuotekų išvežimo paslaugas teikiančiais vežėjais. Pasitarime meras akcentavo, kad sėkmingai įgyvendinti numatytą tikslą – skatinti gyventojus prisijungti prie tinklų – galima tik visoms trimis įstaigoms – Utenos rajono savivaldybei, Utenos regiono aplinkos apsaugos departamentui ir UAB „Utenos vandenys“ – glaudžiai bendradarbiaujant. „Todėl būtina sudaryti trijų įstaigų komisiją, kuri vykdytų kontrolę. Patikrinus nors vieną namų valdą, apie tai greit sužinotų visa gatvė ar miestelis, – sakė meras. – Teigiamo rezultato laukti ilgai nereikės. Dauguma gyventojų, žinodami, kad už neprisijungimą grės sankcijos, rimtai pagalvos ir nebedels jungtis.“

A + A Seniūnijoje

Lapkričio mėn. mirė

AUGUSTINAS VIDUTIS MACKEVIČIUS, 75 m.,

Tauragnai;

ALGIMANTAS BARTKEVIČIUS, 86 m., Sėlės k.;

JADVGA KINDURIENĖ, 89 m., Rūgšteliskų k.

Užjaučiame artimuosius

Nuotraukos Dainiaus Atkočiūno, Janės Šinkūnienės, Aldonos Tartilienės, Danguolės Trimonienės, Žymanto Trimonio.

Redagavo ir maketavo Danguolė Trimonienė
Spausdino Utenos spaustuvė